

TAMPERE.
FINLAND

YRITTELIÄS TAMPERE VERKOSTO

Tampereen Työelämäkasvatuspolku

Julkaistaan 1.9.2025 klo 9.00

yritteliastampere@tampere.fi

16.5.2025

Työelämäkasvatus Tampereella

... on sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitojen oppimista taaperosta tohtoriin.

Tavoitteena on tehdä Tampereesta työelämäkasvatuksen pääkaupunki ja vahvistaa kaupungin elinvoimaisuutta.

Työelämäkasvatus perustuu:

- Valtakunnallisiin ja paikallisiin varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin sekä tutkinnon perusteisiin
- Tampereen kaupungin strategiaan
- Nuorten työllisyysohjelmaan
- Tampereen kaupungin palveluryhmien ja korkeakouluyhteisön johdon linjauksiin

Työelämäkasvatuksen sisällöt ja tavoitteet toteutetaan:

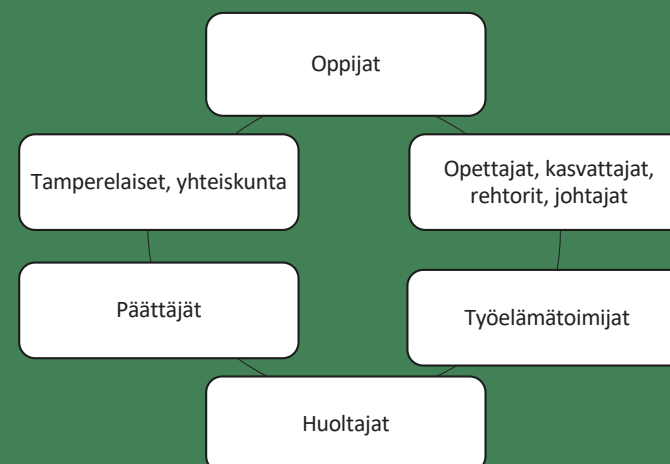
- Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksessa- ja esiopetuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, työllisyys- ja kasvupalveluissa sekä Tampereen korkeakouluyhteisössä
- Yhteistyössä yhteistyökumppaniverkoston kanssa
- Yritteliäs Tampere -verkoston johtamana (verkoston johtoryhmä) ja koordinoimana (verkoston työryhmä)

Yritteliäs Tampere -verkosto

- Verkostoon kuuluvat Tampereen kaupungin varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, toinen aste, korkeakouluyhteisö sekä työllisyys- ja kasvupalvelut, jotka vastaavat Työelämäkasvatuspolun sisällöistä (kuratointi).
- Yritteliäs Tampere -verkosto kehittää työelämäkasvatusta Tampereella varhaiskasvatuksesta korkeakouluun ja työelämään osana kaupungin Nuorten työllisyysohjelmaa. Verkoston keskeisiä palveluja ovat Työelämäviikko ja Työelämäkasvatuspolku.
- Verkoston tavoite on edistää työelämäkasvatusta kaikissa oppimispolun eri vaiheissa luoden jokaiselle Tampereella kasvavalle, opiskelevalle ja kouluttautuvalla yhdenvertaisen mahdollisuuden osallistua ja onnistua tulevaisuuden työelämässä.
- Työelämäkasvatuspolun jatkokehittämistä varten luodaan ja nimetään Tampereen kaupungin Työelämäkasvatustiimi, joka on yhteistyökumppaniverkostolla laajennettu Yritteliäs Tampere – verkosto (ei päätöstä eli ei julkaista vielä 1.9.2025 julkaistavassa versiossa).

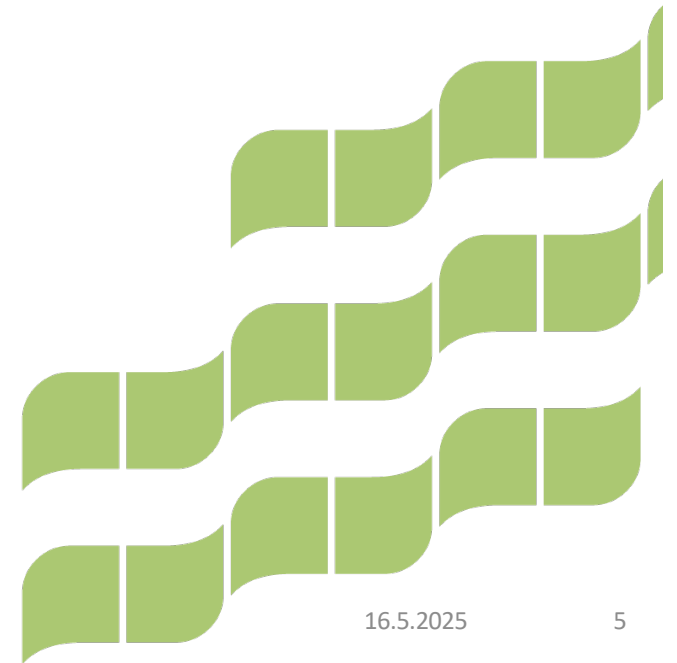
Työelämäkasvatuspolku Tampereella

- Työelämäkasvatuspolku on yhtenäinen, **informatiivinen** ja **innostava** polku varhaiskasvatuksesta aina korkeakoulutukseen, taaperosta tohtoriin.
- Se on **kokonaiskuva** Tampereen kaupungin eri kasvatusta- ja koulutusasteiden tarjonnasta sekä yhteisestä missiosta.
- Yhteinen polku tukee jokaisen kasvatusvaiheen organisaatioita sekä kasvattajia ja opettajia **tarjoamaan laadukasta ja yhdenvertaista työelämäkasvatusta**
- Tavoitteena antaa oppijalle mahdollisimman hyvät valmiudet uudistuvaan työelämään osana hyvää elämää.

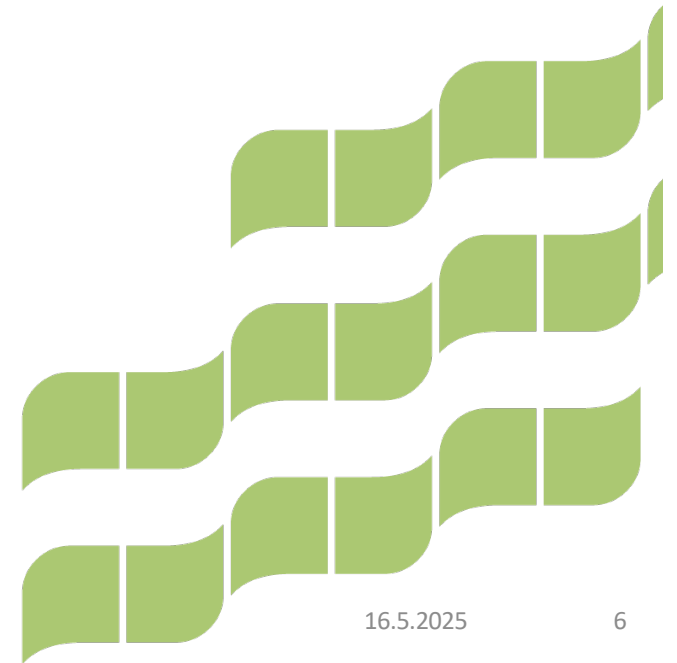
Työelämäkasvatuspolun käsitteitä

- Oppija käsitteellä tarkoitamme lapsia, nuoria, oppilaita ja opiskelijoita varhaiskasvatuksesta- ja esiopetuksesta aina korkeakouluopiskelijoihin saakka.
- Oppimispolun vaiheilla tarkoitamme varhaiskasvatusta- ja esiopetusta, perusopetusta, toista astetta ja korkeakoulutusta.

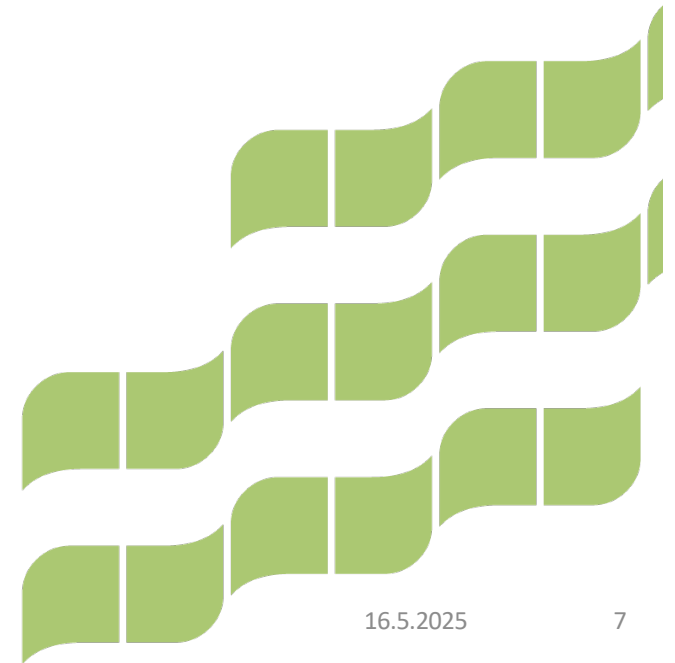
Työelämäkasvatuspolku oppijalle

- Oppija omaksuu laaja-alaisesti erilaisia yritteliäitä taitoja positiivisen pedagogiikan avulla ja kasvaa aktiiviseksi yhteisön jäseneksi.
- Oppija saa yleisiä valmiuksia työtä ja työelämää kohtaan.
- Oppijat kartuttavat työelämäntuntemustaan ja oivaltavat oppimispolulla ja vapaa-ajalla hankitun osaamisen merkityksen oman työuran kannalta.
- Oppijat saavat työelämäkokemusta käytännössä, oppivat verkostoitumaan ja ymmärtävät yritteliään mielenmallin vaikutukset omaan työelämäään.

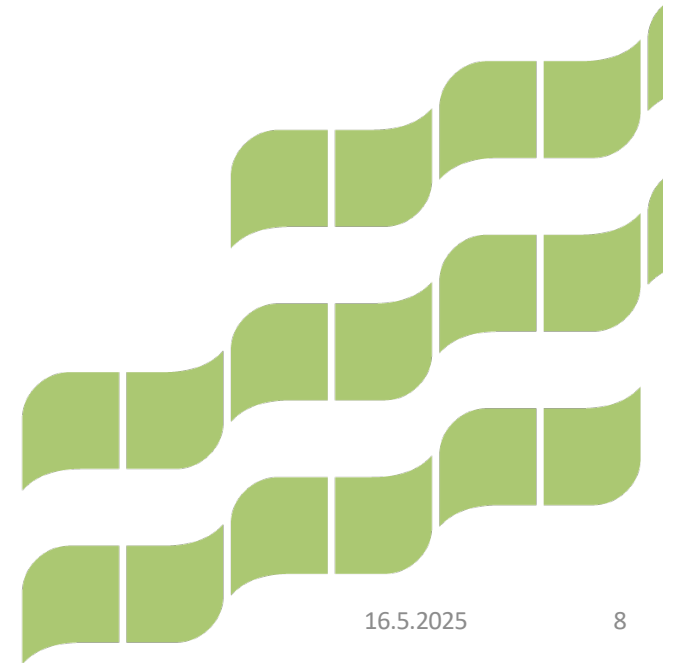
Työelämäkasvatuspolku henkilöstölle

- Opettajat, kasvattajat, rehtorit ja johtajat varmistavat omalla asenteellaan, aktiivisella viestinnällään sekä toiminnallaan, että jokaisella oppijalla on yhdenvertainen mahdollisuus saada laadukasta työelämäkasvatusta uudistuvaa työelämää varten.
- Vahvistetaan henkilöstön työelämäosaamista ja positiivista asennetta työelämäkasvatusta kohtaan.

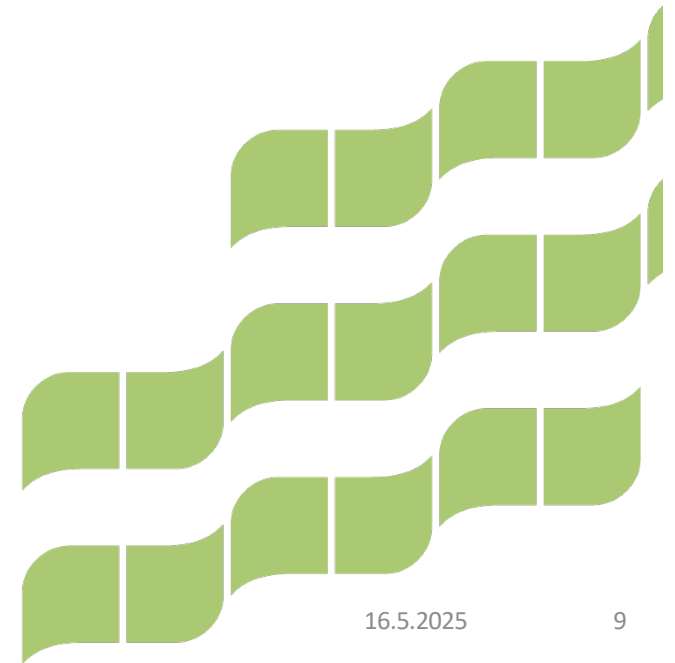
Työelämäkasvatuspolku työelämätoimijoille

- Työelämätoimijat mahdollistavat innostavien työelämäkokemusten toteutumisen.
- Tiivis yhteistyö Yritteliäs Tampere -verkoston kanssa mahdollistaa yhä monipuolisemman työelämään tutustumisen tarjonnan.
- Yhteistyö mahdollistaa molemminpuolisen oppimisen ja näkemysten jakamisen oppijoilta työnantajille ja työnantajilta oppijoille.

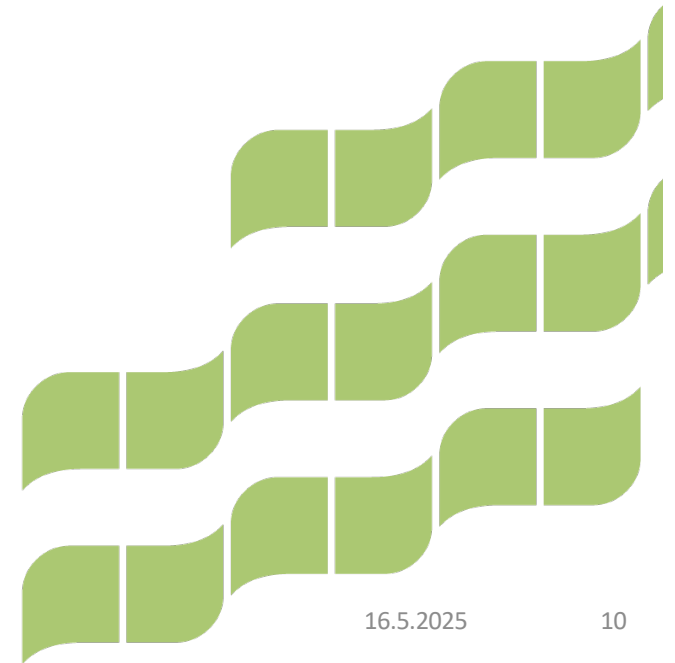
Työelämäkasvatuspolku huoltajille

- Huoltajilla on vahva vaikuttamisen mahdollisuus lasten ja nuorten mielikuviin työstä, työelämästä ja yrittäjyydestä.
- Kotona *puhutaan hyvää työstä* – se kantaa hedelmää tulevaisuudessa.
- Yritteliästä mielenmaisemaa ja toimintatapoja voidaan harjoitella jokapäiväisessä arjessa myös kotona.
- Rohkaistaan, tuetaan, osallistetaan ja tarjotaan mahdollisuuksia merkityksellisiin ja vaikuttaviin kokemuksiin yritteliään mielenmaiseman kasvattamiseksi.

Työelämäkasvatuspolku yhteiskunnalle

- Yhdessä luomme tulevaisuuden, jossa jokaisella on mahdollisuus onnistua ja menestyä omilla vahvuuksillaan.
- Työelämäkasvatuksen tavoitteet ja sisällöt perustuvat kasvatusta ja opetussuunnitelmiin ja Tampereen kaupungin strategian mukaisiin päätöksiin.
- Mahdollistetaan Tampereen elinvoimaisuus ja kilpailukyky myös tulevaisuudessa osaavan työvoiman saatavuuden ja yrittäjyyden kautta.
- Työelämäpolku toteuttaa kokonaisvaltaisen vastuullista kasvua yhden maapallon rajoissa.

Miten saavutamme tavoitteen?

Oppijat

- Oppijoiden yhdenvertainen oikeus oppia on kaiken toiminnan keskiössä.
- Taataan jokaiselle tamperelaiselle oppijalle pääsy keskeisiin työelämäkasvatuksen oppimiskokemuksiin kasvattajasta, opettajasta tai kouluasteesta huolimatta.
- Varmistetaan, että mielikuva tulevaisuuden työelämästä muuttuu myönteisemmäksi positiivisten työelämäkokemusten kautta.
- Sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjäystaidot ja -valmiudet lisääntyvät, kun saadaan myönteisiä kokemuksia ja tunnistetaan omat vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet ja niitä päästään hyödyntämään käytännössä lapsesta aikuisuuteen asti.
- Laajennetaan tietämystä, taitoja ja kokemuksia työelämästä aidoissa työelämäkonteksteissa.

Miten saavutamme tavoitteen?

Henkilöstö

- Henkilöstöä valmennetaan ja koulutetaan
 - Ymmärryksen kasvattaminen ja ennakkoluulojen poistaminen: Mitä työelämäkasvatus on ja miten se liittyy laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin.
 - Sovellettavuuden osoittaminen: Jokainen hyödyntää työssään työkaluja jo nyt, mutta varmistetaan tasavertaisuus ja autetaan hyödyntämään yhä monipuolisemmin sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitoja kasvatuksessa ja opetuksessa.
- Puhuu hyvää työstä ja yrittämisestä
 - Annetaan oppijoille mahdollisuus luoda oma mielikuva työstä ja yrittämisestä.
- Innostetaan ja motivoidaan kasvatus- ja opetushenkilöstöä näkemään työelämäkasvatus osana jokapäiväistä toimintaa.
- Kannustamme, tuemme ja mahdollistamme kasvatus- ja opetushenkilökunnan työelämäkasvatustehtävää arjessa viestimällä, ohjaamalla, kouluttamalla, tukemalla ja palkitsemalla työtä.

Miten saavutamme tavoitteen?

Johto

- Varmistaa, että kaikki tahot ymmärtävät, että työelämäkasvatus ovat tärkeä osa kasvatus- ja koulutusjärjestelmää sekä Tampereen elinvoimaa tulevaisuudessa.
- Ilmapiirin johtaminen työelämämyönteisenä ja tulevaisuuteen luotaavina yhteisöinä. Kasvattaa ymmärrystä ja välittää viestiä aktiivisesti eteenpäin.
- Kannustaa ja tukee koulujen opetushenkilökuntaa työelämäkasvatustehtävässä.
- Tarjoaa ja luo konkreettisia resursseja toimijoille toteuttaa erilaisia työelämäkasvatuksen projekteja.

Huoltajat

- Tukevat lastaan asenteillaan ja esimerkillään lapsen matkalla kohti työelämää.
- Auttavat lastaan tiedollisesti ja taidollisesti ikätaso huomioiden saavuttamaan osaamista, jolla työelämässä pärjää.
- Tietoisuuden lisääminen esim. vanhempainilloissa

Miten saavutamme tavoitteen?

Työelämätoimijat

- Mahdollistavat, tukevat ja tekevät yhteistyötä *Työelämäkasvatuspolun* kanssa.
- Tarjoavat osaamistaan ja ymmärrystään työelämästä *Työelämäkasvatuspolulle*.
- Edistetään työnantajien tietoisuutta ja sitoutumista nuorten työllistämiseen liittyvistä vastuista ja mahdollisuuksista yhdessä Nuorten työllisyysohjelman kokonaisuuden kanssa.

Tamperelaiset

- Mahdollistetaan Tampereen elinvoimaisuus ja kilpailukyky myös tulevaisuudessa osaavan työvoiman saatavuuden ja yrittäjyyden kautta siten, että Tampere nähdään hyvänä kohteena investoinneille kun yritykset voivat luottaa osaavan työvoiman saatavuuteen.

Yhteiskunta

- *Työelämäkasvatuspolku* toteuttaa kokonaisvaltaisen vastuullista ja kestävää kasvua yhden maapallon rajoissa siten, että tulevaisuuden työelämän toimijat ovat eettisesti vastuullisia sekä ottavat huomioon sosiaaliset, ympäristölliset ja taloudelliset kestävyystekijät.

Keskeiset toimenpiteet

- Vahvistetaan johtajien ja henkilöstön ymmärrystä siitä, mitä työelämäkasvatus tarkoittaa. Ja, että henkilöstö hahmottaa toteuttavansa työelämäkasvatusta toteuttaessaan varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelman mukaista toimintaa.
- Nostetaan työelämäkasvatusta esiin eri tilaisuuksissa henkilöstölle ja johtajille: pedagogiikan ja viestinnän infot, sosiaalinen media, uutiset, infot jne.
- Lisätään ymmärrystä työelämäkasvatuspolusta.
- Vahvistetaan viestintää aiheesta: Uutiset, media, sosiaalinen media, iDiD-näytöt jne.
- Kannustetaan kasvattajia ja opettajia yhteistyöhön huoltajien kanssa, esim. ammattien esittelyt.
- Tuotetaan materiaalia *Työelämäviikon* tueksi, kannustetaan käsittelemään teemaa lasten ja nuorten kanssa.
- Kartoitetaan yhteistyömahdollisuuksia yli palvelualueiden ja -ryhmien.
- Hyödynnetään työelämäkasvatuksessa toimipaikkojen muuta sisäistä henkilökuntaa, esim. ruokailu-, siivous-, huoltohenkilökuntaa.

Keskeiset toimenpiteet varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Tavoitteet:

- Lasten minäpystyvyys ja myönteinen itsetunto kehittyvät.
- Lapset oppivat tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja löytämään itselleen tärkeitä mielenkiinnon kohteita.
- Opetellaan sietämään epäonnistumista. Lasten sitkeys yrittää uudelleen vahvistuu.
- Opitaan yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Sisällöt:

- Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa työelämäkasvatus kietoutuu arjen eri tilanteisiin ja monenlaisten asioiden sinnikkääseen harjoitteluun. Pienimpien lasten kanssa luodaan pohjaa Varhaiskasvatussuunnitelman ja Esiopetuksen opetussuunnitelman mukaisten laaja-alaisen osaamisen alueiden kautta myöhemmälle työelämäkasvatukselle.
- Leikki on tärkein sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitojen harjoittelumuoto. Yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, suunnittelutaitoja ja aloitettujen asioiden loppuun viemistä harjoitellaan leikin, pelien ja erilaisten projektien kautta.
- Tutustutaan erilaisiin ammatteihin erityisesti lasten kiinnostuksen pohjalta: esim. lastenohjelmat, kirjat, perheiden ammatit, päiväkodin eri ammatit, tiedonhaku.

Keskeiset toimenpiteet perusopetuksessa

Tavoitteet:

- Jokainen oppilas tunnistaa omat vahvuutensa ja kykynsä sekä saa näiden kehittämiseen rohkaisua ja tukea ympärillä olevilta aikuisilta. Aikuiset puhuvat hyvää työstä lapsille ja nuorille.
- Jokainen oppilas ymmärtää sinnikkyys-, työelämä- ja yrittäjyystaitojen sekä oman asenteensa merkityksen oman elämänsä yhtenä määrittävänä tekijänä. Oppilaat kehittävät sinnikkyytään, kartuttavat työelämätuntemustaan, oppivat yrittäjämäistä toimintatapaa sekä oivaltavat koulussa ja vapaa-ajalla hankitun osaamisen merkityksen oman työuran ja elämänsä kannalta.
- Jokaisella oppilaalla on kokemuksia työelämään osallistumisesta ja luottamus siihen, että pärjää. Oppilas saa yleisiä valmiuksia työtä ja työelämää kohtaan.

Sisällöt:

- Työelämäkasvatus on jokaisen opettajan opetussuunnitelman mukainen tehtävä jokaisena koulupäivänä; hyvät koulunkäyntitaidot ovat myös hyviä työelämätaitoja!
- Työelämäkasvatuksen keskeiset sisällöt perustuvat opettajien ja koulujen omiin työelämäsisältöihin (esim. TET-harjoittelut), yhteistyökumppaneiden tuottamiin materiaaleihin, ohjelmiin ja palveluihin (esim. Yrityskylä) sekä Nuorten työllisyysohjelman Työelämäviikkoon (viikko 36).

Keskeiset toimenpiteet lukiokoulutuksessa

Tavoitteet

- Opiskelijoiden työelämävalmiuksien sekä yrittäjyys- ja sinnikkyystaitojen vahvistaminen on mukana kaikessa lukion toiminnassa.
- Opiskelija tutustuu jatko-opintoihin sekä työelämään ja yrittäjyyteen Suomessa ja kansainvälisesti.
- Opiskelijat osaavat tunnistaa, sanoittaa ja hyödyntää vahvuuksiaan sekä opiskelussa, että työelämässä.
- Lukiolainen innostuu jatkuvasta oppimisesta ja uskoo omiin kykyihinsä toimia tulevaisuuden muuttuvissa toimintaympäristöissä.
- Lukiolainen suunnittelee tulevaisuuttaan ja pohtii omaa urapolkuaan.
- Henkilöstö ja lukiolaiset puhuvat hyvää työstä.

Sisällöt

- Opiskelijoilla on yhtäläiset ja monipuoliset mahdollisuudet saada tietoa työelämän tarjoamista mahdollisuuksista ja kehityssuunnista oman tulevaisuutensa ja jatko-opintojensa hahmottamiseen.
- Tulevaisuuden työelämässä tarvittavat tiedot ja taidot huomioidaan opiskelijan henkilökohtaisten opintosuunnitelmien laatimisessa.
- Korkeakoulu- ja työelämäyhteistyö on huomioitu oppiaineiden opetussisällöissä ja lukioden lukuvuosisuunnitelmissa.
- Tampereen kaupungin lukiot osallistuvat Nuorten työllisyysohjelman Työelämäviikon suunnitteluun ja toteutukseen. Työelämäviikolla kaikki toisen vuoden opiskelijat osallistuvat yritysvierailulle.

Keskeiset toimenpiteet ammatillisessa koulutuksessa

Tavoitteet:

- Kannustetaan opiskelijoita oma-aloitteisuuteen, rohkeuteen ja vastuullisuuteen.
- Käytännön taloustaitojen ja vastuullisen toimijuuden vahvistaminen.
- Harjoitetaan kykyä työskennellä tiimissä ja tuoda oma osaaminen yhteiseen käyttöön.
- Kehitetään kykyä muuttaa ideat konkreettisiksi projekteiksi ja toiminnaksi.
- Vahvistetaan opiskelijoiden kykyä kohdata epävarmuutta ja elämistä muutoksessa.
- Pohjan vahvistaminen yhteistyö-, vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaidoissa.

Sisällöt:

- Työelämäkasvatuksen keskeiset sisällöt perustuvat ammatillisen koulutuksen eri alojen tutkinnon perusteisiin.
- Ammatillisen koulutuksen opettajat ja henkilöstö hyödyntävät yrittäjämäistä pedagogiikkaa opetuksessaan.
- Aktiivinen yhteistyö työelämän kanssa työelämässä oppimisen jaksoilla, projekteissa ja tapahtumissa.
- Mahdollisuus toimia yrittäjänä opintojen aikana.

TAMPERE.
FINLAND

KIITOS

TAMPERE

YRITTELIÄS TAMPERE
VERKOSTO

Kuva: Skyfox / Marko Kallio